

DATOS IDENTIFICATIVOS

Litigación internacional e sostibilidade

Materia	Litigación internacional e sostibilidade			
Código	003G081V01915			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Michinel Álvarez, Miguel Ángel			
Profesorado	Michinel Álvarez, Miguel Ángel			
Correo-e	michinel@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia preténdese achegar ao alumnado ao fenómeno do denominado desenvolvemento sustentable desde a perspectiva xurídica internacional			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C48	CEI 1 - Comprender e coñecer o conxunto normativo internacional da sustentabilidade composto por convenios e por regulación ou formularios promovidos por organizacións non gobernamentais.
C49	CEI 2- Ser capaz de identificar os problemas xurídicos propios do Dereito internacional do desenvolvemento sustentable, abordando a súa solución de modo interdisciplinar, así como ser capaz de interpretar e analizar críticamente os aspectos xurídico-técnicos propios da litigación internacional.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer e poder manexar as normas e a xurisprudencia relativa aos litixios sobre sustentabilidade que presentan elemento estranxeiro	A2	B1	C48	D1
	A3	B2	C49	D2
	A4	B4		D5
	A5			

Contidos

Tema

TEMA 1. ASPECTOS XERAIS	1. Concepto, historia e fontes do desenvolvemento sustentable. 2. Desenvolvemento sustentable e Dereito internacional privado: Estados ou empresas en relacións de internacionalidade cos cidadáns.
TEMA 2. SUSTENTABILIDADE E LITIGACIÓN INTERNACIONAL SOBRE MEDIO AMBIENTE.	1. O Dereito internacional ambiental. 2. A responsabilidade civil internacional por danos ao medio ambiente.
TEMA 3. SUSTENTABILIDADE E LITIGACIÓN INTERNACIONAL SOBRE DEREITOS HUMANOS	1. Dereito internacional privado e protección dos Dereitos humanos. 2. Estranxeiría e Dereitos humanos.
TEMA 4. SUSTENTABILIDADE E LITIGACIÓN INTERNACIONAL SOBRE CONSUMO.	1. En relación coa protección internacional dos consumidores. 2. En relación coas accións colectivas internacionais.
TEMA 5. SUSTENTABILIDADE E LITIGACIÓN INTERNACIONAL SOBRE TRABALLO.	1. En relación coa protección internacional do traballador. 2. En relación co traballador estranxeiro.
TEMA 6. SUSTENTABILIDADE E LITIGACIÓN INTERNACIONAL SOBRE PROPIEDAD INTELECTUAL.	1. En relación coa defensa do patrimonio tradicional a través da propiedade intelectual. 2. En relación coa propiedade intelectual como monopolio da industria cultural.
TEMA 7. SUSTENTABILIDADE E LITIGACIÓN SOBRE INVESTIMENTOS ESTRANXEIROS.	1. En relación cos aspectos materiais do Dereito internacional de investimentos. 2. En relación cos aspectos procesuais da arbitraje de investimentos.
Tema 8. LITIXIOS INTERNACIONAIS ENTRE ESTADOS RELATIVOS Ao DESENVOLVEMENTO SUSTENTABLE	-

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	20.9	20.9	41.8
Lección maxistral	31.5	31.5	63
Exame de preguntas obxectivas	1.1	12.1	13.2
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	20	21
Debate	1	10	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O alumnado recibe atención personalizada nas titorías. Poderán facerse telemáticamente previa concertación
Resolución de problemas	O alumnado recibe atención personalizada nas titorías. Poderán facerse telemáticamente previa concertación

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Realízanse distintas probas teóricas de resposta curta ao longo do curso, para evidenciar que o alumnado adquire as competencias sinaladas. Como resultado da aprendizaxe, o alumnado coñece e pode manexar as normas e a xurisprudencia relativa aos litixios sobre sustentabilidade que presentan elemento estranxeiro	40	A2 B1 C48 A3 B2 A5 B4
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. Como resultado da aprendizaxe, o alumnado coñece e pode manexar as normas e a xurisprudencia relativa aos litixios sobre sustentabilidade que presentan elemento estranxeiro	40	B4 C49 D2 D5

Debate	Proba que se realizará baixo a modalidade dun debate teórico sobre temas do programa, un debate sobre un litixio real ou ficticio, ou ben unha exposición sobre algún tema do programa	20	B4 C49 D2 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CONTINUA PARA 1ª EDICIÓN DE ACTAS:

En avaliación continua, realizarase un mínimo de dous parciais liberatorios que valerán un 40% da nota final en conxunto (20% cada un), coa metodoloxía "exame de preguntas obxectivas", de cara a coñecer e poder manexar as normas e a xurisprudencia relativa aos litixios sobre sustentabilidade que presentan elemento estranxeiro, como resultado da aprendizaxe.

Ademais, realizaranse polo menos dúas probas de tipo práctico que valerán outro 40% da nota final en conxunto (20% cada unha), coa metodoloxía "resolución de problemas e/ou exercicios", de cara tamén ao dito resultado de aprendizaxe. O 20% restante da nota procederá da asistencia a clase e da participación nos debates e nas actividades que se organicen, coa metodoloxía de "debate" e de cara asemade aos resultados de aprendizaxe expostos.

O conxunto das probas previstas axustaranse ás competencias descritas no apartado correspondente desta guía docente, que resultarán avaliadas como consecuencia daquelas.

Non se exige cualificación mínima e as probas non son recuperables, agás circunstancias excepcionais. Para puntuar no apartado de "debate" requírese unha asistencia mínima equivalente ao 80% das clases.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN FINAL PARA 1ª EDICIÓN DE ACTAS:

O alumnado que non supere a avaliación continua ou que non a siga por calquera motivo será avaliado mediante un exame final teórico por valor do 50% da nota e outro práctico por valor doutro 50%, segundo as convocatorias que se publiquen por parte do decanato da Facultade para o curso 2023-2024, consonte as metodoloxías e cara á obtención dos mesmos resultados de aprendizaxe e avaliación de competencias descritas no apartado anterior.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA 2ª EDICIÓN DE ACTAS E FIN DE CARREIRA:

Para a segunda edición de actas e fin de carreira aplicarase o mesmo sistema descrito no apartado anterior.

Unha vez superado o prazo dun mes, desde o comezo do cuadrimestre no que se imparte a materia, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua

As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante

As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e a todo o estudantado matriculado. De ser necesario, por motivos excepcionais, modificar ou precisar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales modificacións ou precisións publicaranse no mesmo soporte telemático.

O alumnado que, a xuízo do profesor, incumpla o compromiso ético esixido pola Universidade de Vigo en relación coa realización de probas, será automaticamente expulsado da avaliación continua, sen prexuízo de outras accións que poidan derivar da súa conduta.

As titorías do profesorado da materia pode consultarse e/ou solicitarse no/ seguinte/s enlace/s: <http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/miguel-angel-michinel-alvarez/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Garcimartín Alférez, Francisco J., **derecho internacional privado**, derradeira, civitas, ---

Bibliografía Complementaria

Fernandez Rozas, José Carlos, **derecho internacional privado**, derradeira, Civitas-Thomson Reuters, ---

Calvo Caravaca, Alfonso Luis, **derecho internacional privado**, derradeira, Comares, ---

Velázquez Pérez, Rafael- Andrés, **Claves para una regulación integral del desarrollo sostenible en Cuba**, 978-84-9772-246-9, derradeira, Dykinson, ----

Recomendacións

Outros comentarios

Téñase en conta que os contidos previstos no apartado correspondente desta guía docente desenvolven os descritores básicos da materia incluídos na memoria do grao en Dereito, sendo a correspondencia entre ambos os como segue:

- Caracterización básica do Dereito internacional do desenvolvemento sustentable (Tema 1 pregunta 2)
  - Litigación internacional e dimensión ambiental: aspectos xerais (Tema 2 pregunta 1)
  - Litigación internacional e dimensión ambiental: casos paradigmáticos (Tema 2 pregunta 2).
  - Litigación internacional e dimensión social: aspectos xerais. (Tema 5)
  - Litigación internacional e dimensión social: casos paradigmáticos. (Tema 4))
  - Arbitraje internacional e sustentabilidade: aspectos xerais. (Tema 8)
  - Arbitraje internacional e sustentabilidade: casos paradigmáticos (Temas 6 e 7).
-